

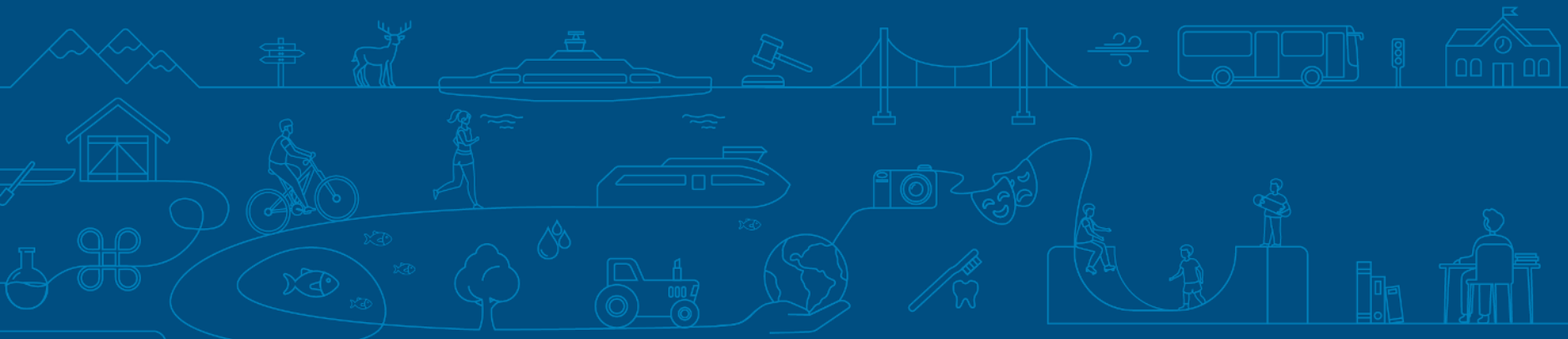

Møre og Romsdal
fylkeskommune

MC- unge førere og foreldre – Pilot prosjekt i Møre og Romsdal

TS-konferanse i Molde – 6.- 7.oktober 2026

v/Olea Kvalsvik – NMCU og Henny Totlandsdal – MRFK

Olea Kvalsvik

- Styreleder i Norsk Motorcykel Union (NMCU)
- President i Federation of European Motorcyclists' Associations (FEMA) siden 2025
- Representerer 40 millioner motorsyklister i Europa
- Engasjert i trafikksikkerhet og samarbeid mellom styresmakter og trafikanter
- Arbeider for tryggere motorsykkelskøyning i Norge og Europa

Henny Totlandsdal

- Rådgiver i Møre og Romsdal fylkeskommune – samferdselsavdelinga-arbeider bl.a med adferdsrettede trafikksikkerhetstiltak
- VTL § 40 a – Fylkeskommunen skal tilrå og samordne trafikksikkerhetsarbeidet i fylket

NMCU – Hvem er vi i dette arbeidet?

- Landsdekkende interesseorganisasjon for motorsyklister Etablert i 1972
- bred erfaring innen trafikksikkerhet
Representerer både ungdom og erfarne MC-førere
- Samarbeidspartner for bl.a myndigheter, fylkeskommuner, og Trygg Trafikk
- Av motorsyklister – for motorsyklister

NMCUs bidrag i samarbeidet:

- Innhold og faglig kvalitet
- Nasjonalt og europeisk perspektiv på MC-sikkerhet
- Har representanter i alle fylker og når motorsyklistene der de er
- Forhandlere
- Kontakt med relaterte motorsykelorganisasjoner

Arbeidet i NMCU og FEMA

- **Begge organisasjonene arbeider for:**
- Færre MC-ulykker
- Tryggere motorsyklister
- Sterkere samarbeid med styresmaktene
- Gode rammevilkår for motorsyklister
- Faktabaserte beslutninger
- Positiv MC-kultur og rekruttering
- NMCU og FEMA arbeider på ulike nivåer, men med samme mål: å sikre gode vilkår for dagens og morgendagens motorsyklister.

Hvorfor satser vi på unge MC-førere?

- Unge MC-førere er overrepresenterte i alvorlige ulykker
- Foreldre påvirker holdninger, risikoforståing og utstyrsbruk
- Trafikksikkerhetsarbeidet må kombinere opplæring, dialog og gode rollemodeller
- Prosjektet tester om foreldreinvolvering kan styrke forebygginga

Vi har et felles mål !

- Færre alvorlige MC – ulykker
- Tryggere ungdom i trafikken
- Bedre samspill mellom ungdom, foreldre og skolemyndigheter
- **Forebygging før kontroll !**

Hvordan startet dette ?

- Samarbeid gjennom MC-forum
- Forankret i fylkeskommunen sitt trafiksikkerhetsarbeid og planverk (MRFK har et spesielt ansvar for *samordne og tilrå ts tiltak i fylket*)
- Tiltak i *Nasjonal tiltaksplan for trafiksikkerhetsarbeid 2026-29*
- Innspill fra Ungdomspanelet

Forankring hos NMCU

Tiltak i Nasjonal Tiltaksplan – nr. 105

NMCU vil arrangere temamøter om trafikksikkerhet for ungdom der foresatte inviteres spesielt til å delta. Fylkeskommunene, Trygg Trafikk og andre aktører vil bli involvert.

Tiltak i Nasjonal Tiltaksplan – nr. 108

NMCU vil, gjennom NMCU Ung, legge til rette for et trygt, sosialt og engasjerende miljø for unge motorsyklister i alderen 16–25 år.

To delt prosjekt – 1. Foreldremøter

- **Mål**

- Å utvikle og teste et informasjons- og dialogkonsept retta mot foreldre til unge MC-førere, med fokus på:
- Bruk av sikkerhetsutstyr
- Vedlikehold av MC
- Regelverk og ansvar
- Adferd og holdninger
- Foreldres rolle som påvirkere

- **Målgruppe**

- Foreldre/foresette til ungdom med lett MC
- Ungdomsmiljø med høy risiko (rånemiljø, uformelle MC-grupper)
- Skoler og lokale trafikksikkerhetsaktører

1. Foreldremøter

- Første møte var et fysisk/digitalt foreldremøte i samarbeid med Ørsta og Volda Gatebilkubb.
- Vi har gjennomført 3 digitale foreldremøter
- Hvordan nå de foreldrene vi ønsker ?
- Digitalt foreldremøte er praktisk og økonomisk. Dette kan utvikles – spille inn på forhånd, så kan foreldre få informasjon når de ønsker det

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Digitalt foreldremøte august –26

- Samarbeidsprosjekt
- 75 deltakere

God teknisk tilstand er avgjørende, både egenkontroll og service.

- **B – Brems:** Sjekk bremsevæsknivået, at bremseslanger ikke lekker, og at bremsehendel/pedal føles fast og ikke går i bunn. Bremseklosser.
- **L – Lys/Lyd:** Kontroller at hovedlys (fjern- og nærlys), baklys, bremselys, blinklys og horn fungerer.
- **O – Olje:** Sjekk oljenivået på motor. Se etter lekkasjer på gaffler og under motor. Kontroller at det er kjølevæske (hvis vannkjølt).
- **D – Dekk/Drivverk:** Dekktrykk, skader, trapping. Kjede, er det smurt og har du riktig vandrings? Se håndbok for spesifikasjon.

Tips fra eksperter

• **Jan Petter Wigum** – universitetslektor ved Nord universitet, avdeling trafikkfag. En av de fremste MC-eksperterne i landet og forsker på MC-sikkerhet.

• **Bård Morten Johansen** – fagsjef for trafiksikkerhet i Trygg Trafikk. Har ansvar for forskning og kunnskapsutvikling om bl.a trafikantatferd, infrastruktur og køyretøyteknologi.

• **Olea Kvalsvik** – styreleder i Norsk Motorcykel Union og president i Federation of European Motorcyclists' Association. En sentral stemme for 40 millioner motorsyklister i Europa.

• **Marit Flemmen** – representant for Norsk MC Forhandler Forening. Arbeider for gode vilkår for både brukere og forhandlere, og for styrke samarbeidet med styresmaktene.

Det livsviktige sikkerhetsutstyret!

Minimum basis utstyr:

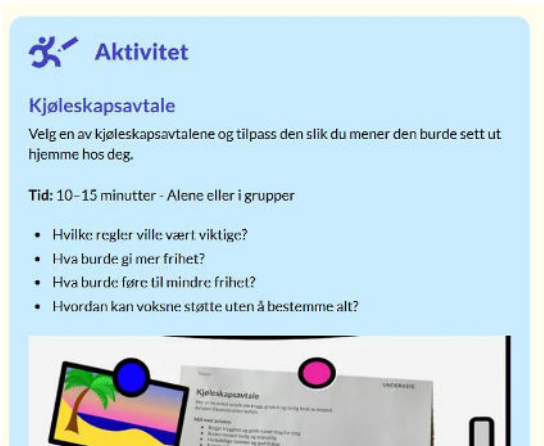
- Hjelme (påbuat)
- Ryggskinne
- Hansker
- Dress (bukse/jakke)
- Støvler

Kjøleskapsavtalen – Underveis-Trygg Trafikk

- Hvordan få til «en god samtale» og samarbeide med ungdommen:

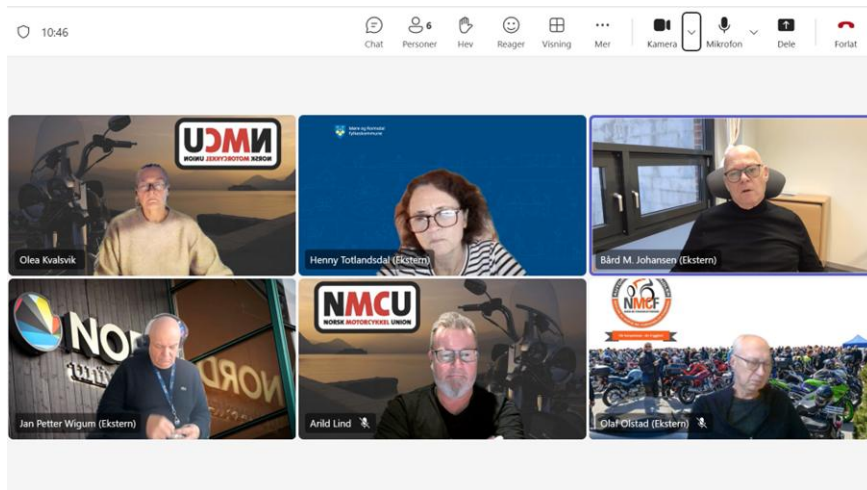
- **Kjøleskapsavtale :**

- <https://underveis.co/aktuelt/kjoleskapsavtalen>

Erfaringer fra foreldremøtene

- Foreldre ønsker mer kunnskap
- Mange kjenner lite til motorsykkelmiljøet
- Digitale møte fungerer godt
- Det er lettere å skape gode avtaler før noe skjer

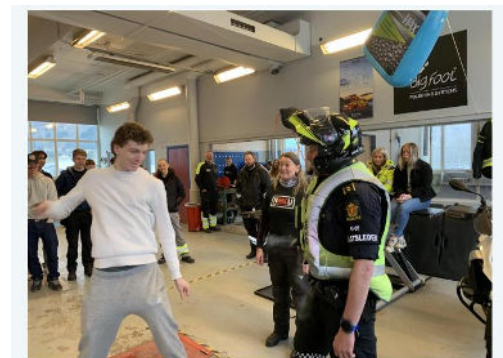

2. Fysiske TS dager

- Startet opp med to dager på Ørsta VGS i 2025. En dag ved Herøy VGS i april og ved Ørsta VGS i august i år.

Frå venstre: Vegard Flåskjer (Statens vegvesen), Stephan Ole Bakken Sunde (Statens vegvesen), Lena Kvalsvik (NMCU), Olea Kvalsvik (NMCU), Knut Gunnar Skjærvik (Statens vegvesen), Henny Totlandsdal, (Møre og Romsdal fylkeskommune), Marte Seim Herskedal (Politiet), Kjell Erik Rotevaten, Rotevaten Trafikkskule, Geir Helge Ådneram (Politiet), Håvard Riise Kristiansen (Politiet), Petter Leon Valde (Statens vegvesen).

Demonstrasjon av MC-airbag.

Fysisk TS dag ved Ørsta VGS august -26

- Det er 4. gangen vi gjennomfører dette sammen med politiet, SVV, brann og redning, akuttmottak, kjøreskole, NAF og NMCU
- **Fra avisa Møre Nytt :**

Nyheter →

Slik opplevde Solgunn og Malene å ha høg «promille»

ROY-ARNE FOLKESTAD

Roy-Arne Folkestad
Korsholm

Oppdatert: 15.08.2023 kl. 15:00

Med promillebriller fekk Solgunn Eiksund (16) og Malene Sande (15) kjenne korleis kraftig alkoholrus kan påverke syn, balanse og koordinasjon.

Henny Totlandsdal frå samferdselsavdelinga i fylket understreka at små val kan få store konsekvensar.

– Vi er ikkje her for å skremme eller peike finger, men for at de skal bli meir medvitne om ansvaret de har i trafikken. Det de lærer i dag, kan ein dag vere med på å redde eit liv – anten dykkar eige eller livet til andre, sa Totlandsdal.

Heil dag med trafikktryggleik

Samferdselsavdelinga i Møre og Romsdal fylkeskommune er initi hovudarrangør for trafikktryggingssatsinga ved skulestart. Ved Ørsta vidaregåande skule vart satsinga gjennomført som ein heil dag for alle VG1-elevane.

Livredning. FOTO: ROY-ARNE FOLKESTAD

Ungdommen får informasjon om

Tiltak for å forebygge MC-ulykker

- **Bruk riktig sikkerhetsutstyr:** Alltid bruk hjelm, hansker, beskyttelsesjakke, bukser med polstring og solide sko. Dette reduserer risikoen for alvorlige skader ved et fall.
- **Følg trafikkreglene:** Respekter fartsgrenser, trafikklys og andre trafikkregler. Unngå risikofylt kjøring som å kjøre for fort eller ta unødvendige sjanser.
- **Vær oppmerksom og fokusert:** Hold alltid øynene på veien og vær oppmerksom på andre trafikanter. Unngå distraksjoner som mobiltelefoner.
- **Delta i sikkerhetskurs:** Ta del i risikoutdanning og sikkerhetskurs som fokuserer på motorsykkelkjøring. Dette gir verdifull kunnskap om hvordan man håndterer ulike kjøresituasjoner og reduserer risikoen for ulykker.
- **Vedlikehold motorsykkelen:** Sørg for at motorsykkelen er i god stand. Sjekk bremses, dekk, lys og andre viktige komponenter regelmessig.
- **Kjør defensivt:** Forvent det uventede og vær forberedt på at andre trafikanter kan gjøre feil. Hold en sikker avstand til andre kjøretøy og vær klar til å reagere på farer.
- **Ikke kjøre under påvirkning:** Aldri kjør etter å ha drukket alkohol eller brukt andre rusmidler. Dette øker risikoen for ulykker betydelig.

Hva har vi lært ?

Suksessfaktorer

- Samarbeid mellom flere aktører
- Ungdom som målgruppe
- Vi snakker med ungdom i stedet for til
- Foreldre som ressurs- Ørsta/Volda Gatebilkubb
- Lokale møteplasser

Utfordringer

- Tid og ressurser
- Rekruttering av foreldre
- Adferdsendring tar tid

Samfunnsnytte

- Prosjektet bidrar til:
- Tidlig forebygging av risikofylt adferd
- Styrka involvering av foreldre
- Betre samhandling mellom offentlige og frivillige aktører
- Kompetansebygging hos unge trafikanter
- En mulig nasjonal modell for MC-retta trafikksikkerhetsarbeid

Konklusjon

- **Fire erfaringer tar vi med oss videre:**
- Foreldre er en viktig trafikk sikkerhetsressurs
- Ungdom må møtes på sine egne arenaer
- Samarbeid mellom frivillig og offentlig sektor gir resultat
- Forebygging før kontroll virker best når ungdom, foreldre og fagmiljø arbeider sammen.

Veien videre – spørsmål ?

Vi vurderer:

- Årlige trafiksikkerhetsdager
- Felles arrangement for flere skoler
- Flere digitale foreldremøter
- Deling av konseptet med andre fylker
- Hva kan andre fylker lære av dette?

Samarbeidsparter

Møre og Romsdal
fylkeskommune

Ørsta
vidaregåande skule

Statens vegvesen

POLITIET

BRANNVESENET

ØRSTA KOMMUNE

NORD
universitet

Rotevatn
Trafikk**skole**

Fra Herøy VGS :

- https://1drv.ms/v/c/85a245624a271178/IQA5hSTuQ_EaTqTuFUrcbRvvAV4TAOIywyav_eIe3WlJp-s?e=t0kiMF